

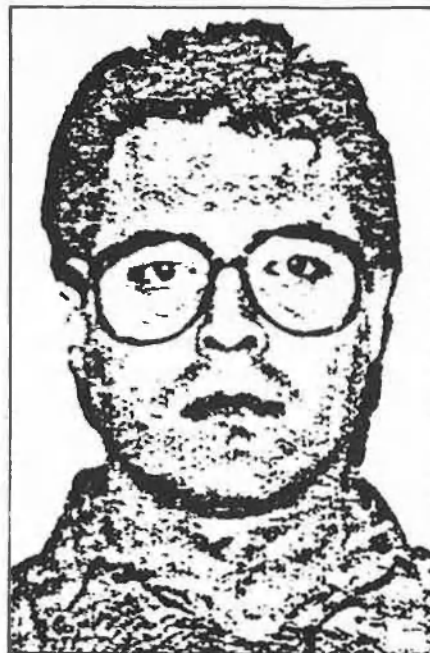
CATALUNYA, SOTA CONTROL

ETA torna a Barcelona

A pocs mesos de les eleccions al Parlament Europeu, i quan tot just les negociacions de HB per obtenir el suport de l'independentisme català no havien fet més que començar, ETA reconstrueix el «Comando Barcelona». Aquesta vegada, diuen, l'encarregat de fer-ho és el valencià Joan Carles Monteagudo.

Al segon pis d'aquest edifici del carrer de la Sagrera la policia va trovar els més de 100 quilos d'amonal.

Daft, Joan Carles Monteagudo. Baix, Xabier Erezuma.

R. Aymerich

El Ministre de l'Interior, José Luis Corcuera, va qualificar l'operació d'«èxit incomplet». El cert és que el descobriment i la desarticulació de la infraestructura d'ETA a Barcelona ha estat una de les operacions més rocambolesques dels darrers temps. Un comando inexpert, capaç de cometre to-

ta mena d'errades impròpies de l'ofici, una policia desafortunada, severament allionada des de Madrid, i uns veïns —els de Barcelona— que contempen atònits com la ciutat esdevé objecte de constants controls, són els protagonistes principals d'aquesta estranya història.

El descobriment d'un depòsit d'amonal en un pis de l'avinguda de la Sagrera, i el fracàs en la captura dels seus llogaters ha tornat a posar d'actualitat la llarga incògnita sobre les activitats d'ETA a Catalunya. El fet que un dels sospitosos buscats per la policia en relació amb aquest afer sigui el valencià Carles Monteagudo, ex-membre de Terra Lliure, incorpora a la incògnita l'espinesa qüestió de les relacions entre ETA i l'independentisme català. Per als ciutadans, però, la pregunta més urgent és si ETA continua-

L'escamot d'ETA hauria fet un seguiment de la policia del camp del Barça.

ra actuant a Catalunya. I, més que res, si es repetiran accions de violència indiscriminada contra la població civil —la ferida d'Hipercor continua molt oberta— com l'emmagatzemament d'aquests 133 Kg. d'amonal fa suposar.

Ara per ara, és impossible trobar algú que pugui i vulgui donar una resposta exacta a aquestes preguntes. La incògnita, sempre pendent d'un desenllaç tràgic, continua oberta. En la història recent, però, hi ha algunes claus que aporten una mica de llum. Barcelona no ha estat mai una plaça fàcil per a ETA, no tant per raons *militars* com per motius d'estratègia política. El sagnant atemptat d'Hipercor, que costà la vida a 21 persones, havia generat moltes controvèrsies al si de la coalició Herri Batasuna, i el sector dels *advocats* —encapçalat per l'eurodiputat Txema Montero— havia fet una dura

crítica d'aquest tipus d'accions. Explicat per ETA com un «tràgic error», l'atemptat d'Hipercor fou condemnat directament o indirectament —per primera vegada— per una majoria dels nacionalistes radicals bascos.

Arran d'això, i potser sorpresa de les dimensions i les repercussions de la massacre, ETA arribà fins i tot a fer públic un comunicat en què es manifestava que —malgrat el ressò internacional que s'obtindria d'aquesta mena d'accions— els Jocs Olímpics no era objectiu de l'organització.

Al maig del 1987, dies després de la matança, la policia espanyola desarticulava el cèlebre «comando Barcelona». Govern i premsa insistiren, llavors, que l'organització a Catalunya era ja inexistente, tot i que en qualsevol moment podia intentar d'articular-se de nou. La situació, deien, estava quasi controlada. I fos com fos, el cert

és que ETA no havia tornat a actuar a Catalunya. Si hi era, s'estava quieta.

¿Tornarà a atemptar ETA?

En les últimes setmanes, però, alguna notícia inquietant devia haver arribat a les autoritats policials de Catalunya. Coincidint en el temps amb l'alliberament de l'industrial Emiliano Revilla, segrestat per ETA a Madrid, les carreteres catalanes van tornar a omplir-se de controls policials. Així, des de finals d'octubre, llocs tan insospitats com Cervera, Coll de Nargó o determinats punts de la rodalia barcelonina —els magatzems Pryca a Terrassa, alguns barris de Santa Coloma— eren objecte de vigilància per part de la policia i de la Guàrdia Civil. Ningú, però, pot assegurar que l'atemptat sigui imminent. Perquè, cas que realment els ocupants del pis descobert a la Sagrera estiguessin preparant *alguna* cosa, els 133 kg d'amonal —«en no massa bones condicions», segons la policia— fan sospitar que podria tractar-se d'un altre atemptat amb fort perill per a la població civil... I encara més gran tenint en compte l'*aparent inexperiència* de l'escamot.

Si són certs els documents trobats en un segon pis franc, els objectius que el renovat «comando Barcelona» vigilava, de cara a possibles atemptats —alguna comissaria de barri, una pedrera, el polvorí d'ERT...— incloïen, també, el Cap del Barça. Segons ha informat la policia, ETA volia atemptar contra algun furgó policial dels que s'estan al voltant de l'estadi els dies de partit gros. Un detall que ha horroritzat la premsa, els dirigents del Barça, les autoritats i la ciutadania en gene-

ral, per les tràgiques conseqüències que podria tenir aquesta operació... I que en àmbits polítics pròxims a l'independentisme català ha estat observada amb estranyesa. Monteagudo —diuen, si fa no fa— coneix prou bé Catalunya per a saber que atemptar contra el Barça és una bestiesa i una carnisseria.

L'endemà del descobriment, Ferran Cardenal negava l'existència d'un altre plec de documents —difosos el dia anterior— segons els quals l'anella olímpica i l'aeroport del Prat eren també objectius de l'organització. S'ha de fer notar que van ser aquests suposats documents els que més ressò van obtenir entre les agències estrangeres de premsa.

Refugiats, TGV i gas algerià

¿Per quins motius havia decidit ETA reactivar la seva presència a Barcelona després d'un silenci tan prolongat? El canvi d'orientació, segons fonts pròximes al govern de Madrid, pot ser la resposta d'ETA a un possible intent d'«internacionalització» del conflicte basc. O dit d'una altra manera, la resposta de l'organització basca a un previsible canvi d'actitud del govern francès de Michel Rocard envers els refugiats d'Euskadi Nord. Com a contrapartida d'aquest enduriment de la pressió francesa sobre el col·lectiu abertzale, l'executiu espanyol estaria disposat, sempre segons les mateixes fonts, a atorgar als francesos contractes com el del gas algerià o el del TGV a la companyia Alhstom.

Contradictòriament, el retorn d'ETA a Catalunya coincideix amb l'inici de negociacions entre Herri Batasuna i diferents sectors de l'independentisme polític català, a fi que aquests darrers tornin a donar suport electoral en futures comeses —les europees, evidentment— a la coalició radical basca. Representants de HB han declarat a EL TEMPS que encara no s'ha arribat a cap mena de decisió sobre el tema, ara en fase de debat, i l'estratègia electoral abertzale pels comicis del pròxim juny resta per definir amb exactitud. Tampoc cap de les organitzacions independentistes catalanes que en l'anterior convocatòria li donaren suport —MDT, MCC, LCR i MEN, d'una manera explícita i la Crida, més indirecta— tenen decidida la seva actitud. Alguna altra organització, cas que les converses prosperessin, podria afegir-se a les anteriors.

La posició de l'independentisme català —inclòs el MDT— continua sent de manifestar la seva solidaritat amb

«la lluita del poble basc» però, alhora, de denunciar les activitats d'ETA com d'«ingerència en el procés d'alliberament nacional de Catalunya». No queda tan lluny la sensació de frustració i desengany que l'atemptat d'Hiperpor provocà en molts dels votants catalans d'Herri Batasuna, força que s'havia compromès abans de les europees —d'una manera no explícita— a exigir d'ETA el cessament de les seves activitats a Catalunya.

L'aparició d'un renovat «Comando

Barcelona» interferiria notablement la marxa de les negociacions i posaria en una difícil situació la coalició abertzale, en un país on va obtenir vora 50.000 vots. Sobretot en un moment en què l'eurodiputat Txema Montero —en unes insòlites però previsible declaracions al setmanari *Euskal Herria*— avisa a ETA que «no n'hi ha prou amb l'alliberament d'Emiliano Revilla. ETA hauria de mostrar la seva voluntat negociadora amb l'inici d'una treva». □

INDEPENDENTISME CATALÀ I ETA

Les relacions perilloses

La reaparició del «Comando Barcelona» ha servit també per posar en evidència la fragmentació i divisió de l'independentisme català, i, més en concret, dels sectors que no refusen la lluita armada. La trajectòria política de Joan Carles Monteagudo hi ha ajudat.

R. Aymerich

Fa pocs mesos, un diari català donava notícia de la presència de Joan Carles Monteagudo a Donibane Lohitzun, a Euskadi Nord. La mateixa informació el situava com a alliberat d'ETA i *mugalari* —especialitzat en pas de fronteres—, sempre sota les ordres del número dos de l'organització basca, Mújika Garmendia *Artapalo*.

La caiguda del grup de Josep Digon, un dels fundadors del FAC i dirigent d'una petita organització independentista que actuà entre 1980 i 1982, va obligar Monteagudo —un dels membres del grup— a passar a França. Pocs

dies després de la seva arribada, Monteagudo entrà en contacte amb els líders històrics de Terra Lliure, Jaume Fernández Calvet, Montserrat Tarragó i Carles Sastre i s'integrà en l'organització, tot i que mai tingué excessives simpaties per la línia oficial del grup. El gener del 1985, quan els tres dirigents independentistes són detinguts en intentar travessar la frontera carregats d'explosius, Monteagudo ja ha abandonat l'organització.

Resident a Palau de Vidre, Monteagudo es dedica, juntament amb el seu amic i també refugiat Pere Bascompte, a feines de temporer agrícola. Això durarà fins l'agost del 1986, quan, en denegar-li les autoritats franceses el

Cotxe bomba d'Eta al C/ Pau Claris, el 9 d'abril de 1987.